

Список посилань

1. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.10.2023).

2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДПІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-156>

ДОБРОЧЕСНІСТЬ В МЕДИЧНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: РЕАЛІЇ СУЧАСНОСТІ

Піскур З. І.

кандидат медичних наук, доцент

Львівський національний медичний університет

імені Данила Галицького

м. Львів, Україна

Поняття «академічної доброчесності» в освіті та науці не є новим і стає їх основою. Медицина, як один із важливих напрямків науки, також використовує цей інструмент у своїй діяльності. Медичну професію вважають втіленням чесності, гідності і людяності. А отже, освітній процес в медичних навчальних закладах вимагає широкого запровадження морально-етичних принципів.

Швидкий прогрес у розвитку комп'ютерно-інформаційних технологій і їх використання в навчальному процесі в Україні зумовлений запровадженням дистанційної форми навчання в зв'язку з пандемією COVID-19 та війною. Ці нововведення дали змогу відновити/продовжити освітній процес, однак, постають питання щодо академічної та професійної неправомірної поведінки учасників процесу, оскільки заходи щодо контролю ослаблені. Звісно, використання інформаційно-технологічних засобів збільшує можливості освіти і науки, однак, необмежені інформаційні ресурси та невміння їх використовувати призводять до різних порушень академічної доброчесності. Дотримання правомірної академічної поведінки суттєво підвищує якість освіти, а це в свою чергу веде до

чесності в освітньому середовищі, розвитку критичного мислення у здобувачів, самоорганізації до навчального процесу та самонавчання.

Медичні працівники повинні бути компетентними і дотримуватися моральних норм, а їх професіоналізм повинен ґрунтуватися на основі суворої академічної підготовки і практичного досвіду. Для забезпечення дотримання етики і запобігання помилкам обов'язковими є знання найпоширеніших причин академічної неправомірної поведінки [1]. Наявні повідомлення про неетичну практичну діяльність, некомпетентність, відсутність відповідальності та інші види академічної недоброчесності в медичних навчальних закладах в усьому світі [2, 3, 4, 5]. У своєму дослідженні, проведеному серед студентів медичних сестер, акушерок і дієтологів Туреччини, Ogran N. T. та співавтори [6] повідомляють, що 80% здобувачів освіти стверджували, що посилалися на Інтернет під час підготовки домашнього завдання, 49,1% – відзначили, що вказували посилання на використані джерела інформації в кінці своєї праці в окремих випадках, і лише 56,1% учасників заявили, що ніколи не списували на підсумковому контролі.

Самостійне виконання поставлених задач; завдань поточного і підсумкового контролю; посилання на першоджерело інформації з використанням тверджень, даних, ідей під час підготовки самостійної роботи; достовірність отриманих результатів власних досліджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права – це і є основою положення академічної доброчесності, визначеного у Законі України «Про освіту» [7]. У відповідності до цього наведено перелік академічної відповідальності [7] при порушенні встановлених норм.

Академічна неправомірна поведінка в освітньому медичному середовищі стає все серйознішою проблемою, тому потребує особливої уваги для запобігання цього явища. Важливим є те, щоб принципи академічної доброчесності в медичного працівника сформувалися ще будучи студентом, оскільки дотримання цих принципів є фундаментом їхнього професійного майбутнього. А від професійної майстерності медичного персоналу прямо пропорційно залежить рівень здоров'я всього суспільства.

Список посилань

1. Pupovac V., Popović S., Blažina V. What prevents students from reporting academic misconduct? A survey of Croatian students. *Journal of Academic Ethics*. 2019; 17(4): 389–400. doi: 10.1007/s10805-019-09341-5.

2. Keleş Ş., Aksu M., Gülpınar G., Yalım N. Y. Ethical discourse of medical students and physicians on conscientious objection: a qualitative study in Turkey. *Developing World Bioethics*. 2021; 21(2): 78–89. doi: 10.1111/dewb.12314.

3. Abdulghani H. M., Haque S., Almusalam Y. A., et al. Self-reported cheating among medical students: an alarming finding in a cross-sectional study from Saudi Arabia. PLoS One. 2018; 13(3). doi: 10.1371/journal.pone.0194963.e0194963.
4. Alghamdi B., Alomair A., Alsultan A., Albuthi S., Alrashed M., Omair A. Knowledge of scientific misconduct in publication among medical students in Riyadh, Saudi Arabia. International Journal of Medical Research & Health Sciences. 2019; 8(1): 63–70.
5. Dar U.F., Khan Y.S. Self-Reported Academic Misconduct among Medical Students: Perception and Prevalence. Scientific World Journal. 2021 Aug. 23;2021:5580797. doi: 10.1155/2021/5580797.
6. Oran N. T., Hafize O. C., Selmin Ş., Hadimli A. Academic dishonesty among health science school students. Nursing ethics. 2015. 23(8). doi: 10.1177/0969733015583929.
7. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-157>

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩЕ

Плем'яник Д. М.

студент

Харківський національний педагогічний університет

імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна

Війна – це завжди щось погане, це завжди великі втрати у всіх сферах життя: економіці, медицині, інфраструктурі, освіті. Кожна з цих сфер – важлива, але зараз хочеться звернути увагу саме на освітнє середовище, яке так дивовижно намагалось розвиватися та відходити від тяжких наслідків корупційних та інших поганих факторів, які псували його.

Протягом декількох останніх років влада країни намагалась максимально приділити увагу доброчесності в освітньому середовищі, вводились закони та покарання, роз'яснення деяких елементів доброчесності, організовувалось та створювалось багато освітніх курсів